

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi és közgazdasági hetilap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.

Előfizetési penzek és reklamációk Rónai Frigyes kiadó címére küldendők.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre 2 korona, egyes szám ára 14 fillér.

Hivatalos ára 40 fillér.

Hirdetés nagysága szerint.

Megjelenik minden vasarnap.

XXXI. évfolyam.

A szerkesztésért felelős a kiadó:
RÓNAI FRIGYES.

47. szám.

A nagy drágaság ellenszere.

Elvégre mindennek van határa, vagy legalább is kell, hogy határa legyen. De a drágaságnak nincs és nem akar határa lenni. Érezzük nap-nap után az elrémitő és megbotránkozató drágaságot, mely minden vonalon és egyre fokozottabb mértékben felüti fejet. Az egyre növekvő áremelésekkel az emberiség java nem tud bizony lépést tartani, mert hát a jövedelem nem emelkedhetik az egyes cikkel, áruk aruinak felszökésével.

Hiába sirankozunk, hasztalan jajveszékelünk, tehetetlenek vagyunk az általános drágasággal szemben. Az ilyen csapások teszik egyre aktuálisabbá és égetőbbé az önálló vámterület megvalósításának szükségességét, mely fájdalom, késik az égi homályban.

És Ausztria vigan tovább dirigál bennünket. A mesterségesen nagyra nevelt, erős alapokra fektetett osztrák ipar immár Magyarország legrejtettebb kis falujába is befészkelte magát, szárnyát szegve zsenge iparunknak.

Valóban elszomorító állapot, ha meggondoljuk hogy csaknem 600 millió értéket tesz ki az az összeg, amit Ausztriának behozott ipartermékeiért évenként kihzetünk. Horribilis szám ez! Mily vagyoni erőforrástól fosztja meg a nemzetet!

Ugyan mi lesz Ausztriából, ha mi vissza nyerjük gazdasági munkalkodásunk önrendelkezési jogát: az önálló vámterületet.

Bárgyu okoskodás az, hogy Magyarország most is, mint azelőtt, oly kizárólag őstermelésből élő mezőgazdasági ország, mely a külföld, legelső sorban pedig Ausztria piaca nélkül meg nem élhet. Így csak az beszél, ki szemeit be-kötve szemléli a nemzet közzgazdasági életében végbemenő jelenségeket, avagy így beszél az, ki fülét homokba dugva figyel a nemzet küzdelmes hullámveréseinek hangját.

Gondolkozzunk csak egyszerű, de tiszta paraszti észszel! Mi az első eredmény, ha az önálló vámterület beáll? Tagadhatatlanul az, hogy a nemzet minél szélesebb rétegének ipari kereslete gyarapodni fog. Többen fogják adni magukat ipari pályára. Erős kisiparos és munkásosztály fog kifejlődni. Mi következik ebből? Nem más, mint az, hogy iparunk erősbödésével nem lesz szükségünk mezőgazdasági termelvényünknek külföldre való kivitelére és ott leendő értékesítésére. Hisz a statisztika bizonyítja, hogy mezőgazdasági termékekben ma is alig termelünk többet, mint a mennyit éppen elfogyasztunk.

Az a többlet pedig, melyet tényleg külföldre, különösen Ausztriába szállítunk — az önálló vámterület felállításával itt belföldön a nemzet testében és testén fog elhelyezést találni.

Miért? Mert az ipar megerősödése csak erős és új fogyasztókat fog termelni annak a többletnek, melyről most szó van. A mai iparos, munkás vagy napszámos ma nem áll oly viszonyok között, hogy megfelelő mennyiségű lisztre, husra, zsirra, borra s több eféle mezőgazdasági termékre elegendő pénze legyen.

Ma alig keres annyit, amennyiért egyszerű jóllakásra elegendő burgonyát vásárolhatna. Ha

az ipar megerősödik, az iparos több munkájával több pénzt fog keresni a mikor keresetének javarészt bizonyosan lisztre, husra stb.-re fogja költeni s többet fog fogyasztani, mint ma, a mikor az ország számos részen liszt helyett kukorica máléból él. Nem tulzunk, mikor azt mondjuk, hogy ma mintegy öt millió magyar embert hasznos munkához juttatná, a kivándoroltakat haza vezérelné s kenyérkereső dolgok milliók segitenének nyersterményeinket feldolgozni és fogyasztani is.

Vilagos tehát, hogy ekként a nyerstermény többlet itthon fog elhelyezést nyerni és mi szükségünk sincs arra, hogy mintegy Ausztria jóindulatára!!! szoruljunk.

Ausztria nem bír annyi mezőgazdasági terméket előállítani, amennyire szüksége van, mint a mennyit fogyasztása megkíván, miért is feltétlenül idegen országbeli nyerstermények bevitelére szorul, barhonnét jöjjön is az. Másrészt pedig szüksége van Magyarországra azért, hogy itt túlfolós ipartermékeit elhelyezhesse.

Az önálló vámterület eszméje s gyakorlati kivitele ma már megérett. Érti s tudja az ország, hogy ebben rejlik a jövő Magyarorszag nagyságának, boldogulásának, dicsőségének forrása.

Azt mondják egyesek, hogy az önálló vámterület „sötét“-be való ugrása lesz a nemzetnek. Hát ez igazán együgyű, badar beszéd.

Engedelmet kérünk, nem fogja senki tagadásba venni azt, hogy az önálló gazdasági tevékenység csak fejleszti az ember ontudatat, feltéve, hogy az egész az önállóságra kellő érettséggel bír.

A magyar iparosság régóta érett erre az önállóságra. Ha pedig megadjuk részere az önálló gazdasági tevékenységet, ugy ezzel csak fejleszteni, tökéletesbiteni fogja önmagát és erezni fogja a tanulás szükségességét, melynek legmagasabb fokán ma még kétségkívül — nem áll.

Azt mondják továbbá egyesek, hogy az önálló vámterület nem fogja megszüntetni illetve megakadályozni a külföldi iparosoknak hozánk való beözönlését. Le fog majd ekkor személyesen telepedni számos külföldi, különösen pedig osztrák és nemet iparos, kik szakértelmükkel s leleményességükkel fogva le fogják szorítani a kevésbbe tanult és kevésbbe leleményes magyar iparost.

Hogy ez a rohamos átalakulás be ne következzék, nem tudunk tan segelyeszközhoz folyamodni és olyan intézkedéseket életbe léptetni, melyek az aranytalan beözönlest meggátolhatják?

Ilyen megszorító intézkedés volna többek között például az is, hogy ipart csakis magyar és az országban lakó honos üzhet, illetve folytathat.

Ilyképen saját jogunknál fogva kényszeritenők a külföldi iparosokat arra, hogyha nálunk ipart óhajtanánk üzni, előbb magyar honosokká váljanak.

Izzel az intézkedéssel nyerhetnők meg a külföldieket, szaporodni fogunk elsősorban száma nézve is.

De tegyük fel, hogy a fentebbi megszorító intézkedést nem alkalmazna a magyar törvényhozás, akkor sem kell felteni a magyar ipart!

A magyar iparos meg sem oly gyámoltalan, mint azt hiszik. Egyes iparágak, nevszerint az asztalos, lakatos, szabó és cipész szakmák eléggé kifejtettek és versenyképesek.

A nemzet már tisztán lát s nyugodt önértékeléssel, felfrissült erővel akar és fog is ralépni az önálló vámterület termő talajára.

Helyi hírek.

A jardaépítéssel elegendetlen Király uti háztulajdonosok irásban adták be panaszukat, sőt küldöttség is járt ez ügyben a polgármesternél, melynek szónoka Augustus Imre volt. Azt jelentette ki nevükben, ha panaszuk itt meghallgatásra nem talál, akkor ők „feljebb mennék.“ Ezek után a polgármester a városi tanács elé terjesztette az ügyet és előadta, hogy tárgyalta a szakértőkkel, akik a panaszt alaplatannak találták, beszélt az egyes háztulajdonosokkal, kik közül többen kijelentették, hogy ők nem elegendetlenek, változtatást nem kívánnak, és a panaszívet esupán szomszédos barátságból irták alá és hogy a bizottság is annak idején ez ügyben helyszíni szemle után hagyta helyben az építés kivitelét. A városi tanács ennek folytán ugy határozott, hogy miután az építés megfelelő lejtérézés és bizottsági felulvizsgálat után történt, súlyos sérelmet pedig fenforogni nem lát, a panaszt elutasítja. Mondanunk sem kell, hogy ennek felebbezés lesz a vége.

A foteri világítás megjavítása már a legközelebbi napokban érvényesulni fog. Mióta a főtér széles aszfaltja élenkíti az esti korzót, mindjobban észrevehető volt, hogy a Király-ut és a Kossuth-utca tengelyébe allított két villamos ivlámpa nem képes az egész közbeneső teret ugy megvilágitani, amint azt a fótér igényli. Mivel pedig egy ivlámpa igen sokba kerül, igen helyes intézkedése volt a polgármesternek, hogy az egyik főtéri, épen a közepébe eső faoszlopra egy 300 gyertyafényű Wolfram-égyöt és fényvetőt rendelt meg, mely már a napokban lesz felállítva s kétségtelenül jelentékenyen emelni fogja a város esti világítását és ennek folytán az esti korzót is élénkebbé teszi. Már ennek a világítási megjavításnak pusztá hire is széles körökben általános meglepedést keltett.

A községi söröződe r. t. az e heti választmányi ülésen bejelentette, hogy résztvett a dunántúli sörgyárosok és raktárosok szombathely-kerületi gyűlésén, melyen a sör árának hektoliterenkinti 2 kor. 40 fillérrel, a palaeksörnek pedig 2 fillérrel való felemelését határozták el, mihez a külföldi cégek képviselői is hozzájárultak. Továbbá bemutatták a legutóbbi üzletév eredményéről szóló mérleget, mely csak annyiban kedvező, hogy ez évről a deficit 2000 koronával kevesebb. Ez is csak valami. Azonban egyáltalában nem lenne deficit, sőt tisztajövedelem, ha a községi polgárság saját gyártmányát követelné. De ilyen patrioták ninesenek. Hadd vesszen a fél millió! A ért is inkább Gráz kapja a mi mindennapi és különösen vasárnapi sörfilléréinket.

Nem aszfaltoztak egész héten, de még beton-alapot sem készítettek. Csupán néhány esatorna-vezetékekkel és a gyümölcsös melletti támfal elkészítésével foglalkozott néhány munkás. Ezen munkaszünet mellett ott hevert a kocsitón a sok anyag és elég kellemetlen közlekedési akadályul szolgált. Az ember nem is hinné, hogy november közepe táján vagyunk, amikor minden elmulasztott óra behozhatatlan idővesztéséget jelent. Hát mikor dolgozzanak, he most nem? Majd ha fogy! Azt beszélük, hogy már ismét ninesen cement, ninesen kőliszt és ninesen egyéb anyag, mert vagon és gyártás hiányán késik azoknak ideküldése. Ha nem tudnók, hogy e kése-delmes és nehézkes munkateljesítés mily órási kára a vállalatnak, el sem hinnők, hogy nem maga az oka ennek a lassuságnak. Igazán kíváncsiak vagyunk,

meddig tart ez így és mikor történik valamely erősebb lépés ennek a helyzetnek a megszüntetésére. Itt megjegyezzük azt is, hogy maga a város is érhettelen lassan végezteti a földművelésének munkáját s szinte vetekedik az aszfalttársaság lassúságával. Pedig a városnak nem kellene egyéb e munkához, mint néhány napszám és néhány áókapa. Ha bekövetkezik a téli idő, esős, havas, zimankós, fagyos időjárásával — mely már nagyon közel van — ez a lassú eljárás, ez az egymásravárás majd igen kellemetlenül megbosszulja magát. Ez a félig városi, félig falusi állapot sehogysen illik a „haladásnak” nevezett korszakhoz. Ezt nem a türelmetlenkedés diktálja. Augusztustól októberig türelmesen várta a közönség, de novemberben, annak is a második felében már teljesen indokolt az az általános panasz, melyet erről mindenfelől hallunk.

Dreisziger Kalman temetése hétfőn délután volt a temető halottasházából, hol nagyszámu közönség gyűlt egybe, hogy az olyan fiatalon elhunyt héthársi járási állatorvost utolsó útjára kísérje. Jelen voltak Trombitás Géza állategészségügyi felügyelő, a dunántúli állatorvosi szövetkezet elnöke, Bognár Sándor törvényhatósági foallatorvos és a helybeli állatorvosok, akik a szövetkezet koszorúját helyezték el a ravatalon. A közönség mély meghatottsággal és a nehezen sujtott szülők s rokonok iránti igaz részvétellel távozott a temetésről.

A kathol. nagygyűlésen városunkból résztvettek részint kedden, részint szerdán érkeztek haza s nagy elragadtatással beszélnek a gyűlés impozáns lefolyásáról, de különösen Glattfelder Gyula püspöknek a katolikus intelligenciáról tartott nagyszabásu beszédéről. A nagygyűlés egyik szakosztálya a hitelszövetkezetekről is értekezett Gieswein Sándor kanonok orsz. képviselő elnökele alatt, melyen Fines István apátplébanosunk, mint a helybeli hitelszövetkezet megalapítója is felszólalt s figyelmébe ajánlotta e téren szerzett tapasztalatait.

Kegyeleltséért. Egy sajtóságos szokását a temetőnek kell itt nyilvánosan szóba hoznunk. Ha a temető halottasházában a gyászszertartásnak vége és a gyászmenet megindulni készül, alig hogy a mélyen megható gyászlelek utolsó akkordjai hangzanak el, egy igazán kegyeleltséért éles fütty hallatszik a gyászoló közönség köréből. Olyan mint a betyárok jelzése a bakonyi erdőben, vagy az éjjeli utonállóké valamely külvárosi telken. Így jelzi a temető kápolnatornyán várakozóknak a harangozás idejét. Vagy figyeljék meg azok a toronyból, vagy más jeladásban is megállapodhatnak, de ilyenkor az éles füttyjelzés csakugyan ninesen helyén és esodáljuk, hogy ezt még el nem tiltották. Reméljük azonban, hogy most már megszüntetik ezt az illetlen és sértő eljárást.

A községfalvi új iskola építésére új tervvázlatokat készített Csánits Sándor építőmester. Ezek közül a városi tanács azon vázlat nyomán rendelte meg a tervrajtot és költségvetést, mely a tanító részére egy háromszobás lakást, az iskola céljaira pedig két tantermet foglal magában és melynél az illemhely elhelyezése megfelelőbb megoldást nyer és ami különösen kiemelendő, jóval magasabb alapot alkalmaz, hogy a szobák teljesen szárazak legyenek, a tantermek pedig sokkal világosabbak mint az előbbi parasztházak tervnél. Hogy miért terveznek ismét két tantermet, az érthetetlen. Hiszen Községfalván csak egy osztálya van. Bátran elhagyhatják tehát az egyik termet, mert ha idővel szükség lenne rá, az épület úgy van tervezve, hogy bármikor hozzáépíthető. Minek most 3—4000 koronával több kiadást okozni, mikor nines rá szükség? Hol marad akkor a híressé lett takarékoság? —

A csordakihajtás felebbezése. A csordakihajtást 1908-ban szüntették be, mikor Kőszeg „sáros fészek”-nek mondták. Most, midőn közel egy millió befektetéssel villamos világítást, esatornázást és utburkolatot létesítettek, hogy városi jellege jobban kidomboríttassék és a közegészségügyi viszonyok is megjavuljanak s mikor az általános kóztisztaságra nagyobb súlyt akarnak helyezni, újra elhatározták a csordakihajtást. A város lakosságának azon része, mely ezt nem helyesli, kész volt ugyan ebbe belenyugodni, ha a város főközlekedési utvonaltól elkerülék, de a gazdálkodók egy része elégségesnek tartotta a főtérenk kímélését a Király-út elejéig, míg más oldalról azt kívánták, hogy ha már a város mögötti utvonalon történik a kihajtás, maradjanak azon egészen a honvédlaktanyáig, mert miért legyen a Király-út középső részének több joga mint például a Gyöngyös. Ege, Táblaház, Iskola, Chernel, Széchenyi, Schey, Rajnis, Imaház stb. utcáknak. Azonban fődolog a példás kóztisztaság fenntartása, ezzel pedig össze nem egyeztethető a csordakihajtás. Minthogy nem sikerült sem a bizottsági tárgyaláson, sem a közgyűlésen azt a csekély uteltérést mindkét fél megnyugtatására kiegyenlíteni, a kisebbségben maradtak a határozatot megfelelőbbézték. A vármegye is arra szorította a várost, hogy utakat építsen és kóztisztaságról gondoskodjon. Hogy tenyésztési érdekek ehhez nem fűződnek mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy a csordakihajtás szünetelése óta a sertésállomány folyton szaporodik, még pedig igen jelentékenyen.

A községi tűzoltó-egyesület ma délután 3 órakor tartja az évi közgyűlését. Napirenden lesz az elnöki, főparanesnoki és pénztárosi évi jelentés.

Céllövészet. A szombathelyi 83-as zászlóalj ma három napra városunkba érkezik s a gőzmalmi laktanyában lesz elszállásolva. A ezaki céllövő gyakorlatokon fognak ez időben résztvenni.

Szilvester napja ez évben vasárnapra esik, mi nélfogva a törvényes vasárnap munkaszünet fenntartása esetén a kereskedők elesnének attól a haszontól, melyet az évi tömeges bevásárlások hajtanak. Ez okból a fővárosi kereskedők elhatározták, hogy körvénnyel járulnak a kereskedelmi miniszterhez, az idej Szilvester napján a vasárnapi munkaszünet felfüggesztése iránt. Nines benne kétségünk, hogy ezt a méltányos kérelmet a miniszter teljesíteni fogja csak annyi hozzáadni valónk van, hogy a felfüggesztést nemesak a főváros, hanem az egész ország területére terjesszék ki és azért kérelmezzék a vidéki városok is.

Aszfaltművészet. A Király-út elején, a bal oldalon, a tegnapi kódos zimankós időben azt észleltük, hogy a Küttel-gyógyszertár bejárájánál a patika előtt víztócsa keletkezik, szintugy a dr. Waisbecker-féle ház egyik boltbejárója előtt. Tudakozódtunk, hogyan lehetséges ez, hiszen a járdának oly esése van, hogy ott víznek megállania s nagyobb esésnél talán még az üzlethelyiségbe befolyjni nem szabad? Azt kaptuk válaszul, hogy maguk a háztulajdonosok vették rá az aszfaltot, hogy ott a rendes lejtémezést iránytól eltérjenek. A mi szerény véleményünk szerint, ez meg nem tűrhető. Önhatalmu eltérésekre senkinek ninesen joga. Mert ha lenne, azonnal százan is jelentkeznenek. Egy egész város burkolatánál, pláne olyan lejtőn épült városban, melyben az építésrendészet századokon át egy ismeretlen fogalom volt, nehéz most olyan lejtémezést teljesíteni, mely minden ház kívánságának megfeleljen. Fel kell tételezni Hvozdovics Antal műszaki tanácsosról, hogy ő ugy a felszín mint a csatornalefektetés lejtémezését, mint a város szakértője, a város egész területe terepviszonyainak a figyelembevételével állapította meg.

A huszdragaság. A marhaárak jóval leszállottak, mégis még a drága árak mellett adják el mézárósaik a húst. Ismeretes az ő eljárásuk. Ha néhány koronával emelkedik a marha ára, azonnal többszörösen veszik be a fogyasztón az árát, de ha leszállóban az ára, nem mozgatják a fülük botját sem, míg arra nem kényszerítetnek. E héten bizalmas körben értekeztél volt, melyen elhatározták, hogy ha a mézárósok e hó közepéig sem szabályozzák a hús árát a jelenlegi marhaárakhoz, ugy rendkívüli közgyűlésen a városi husszéknek újra megnyitását fogják követelni. Elvégre is a városi husszék a fogyasztó közönség érdekeinek a megóvására létesítették!

Felebbezés a viharágyuzás ellen. A viharágyuzás beszüntetését javasolta a városi tanács. Arra alapította indítványát, hogy a miniszterium, mely a szőlőtermelők érdekeit szem előtt tartani köteles, még oly könnyen teljesíthető kedvezményt is, mint a puskapornak önköltségi árban való szállítást, beszüntette, mert 10—15 évi kísérletezés után európai tudósok megállapították, hogy a viharágyuzás eredménytel nem jár. Nálunk annakidején nagynehezen sikerült a viharágyuzást létrehozni. Részint nevétségnek tartották, részint hiábavaló koltekezésnek s jórészt vallási okokból is ellenezték. A sors ugy akarta, hogy a kísérletezés éveim át csakugyan szőlőnkét alig érte jégkár, míg az ezt megelőző évtizedben feltűnően gyakran. Most már a tudomány ellenére, se nevétségnek, se költségesebnek, se Isten elleni eselekménynek nem tartják, hanem többséget összetoborozván, követelik a viharágyuzás fenntartását. Ezt megtehetik a szőlőtulajdonosok maguk is, de nem kötelesek hozzájárulni a ház- és kereseti adót fizetők. Szombathelyen is nem a város, hanem a hegyközönség teszi. A szőlőtulajdonosok nálunk egy szövetkezetet tartanak fenn, arra évi 600—800 korona kiadást nem sajnálnak, holott az azzal járó munkát, a kimérés sorrendjének sablonos beosztását, bármelyikük ingyen is elvégezhetné. Költsenek inkább a viharágyuzásra, ha olyan jónak tartják. Ez ellen senkinek sem lehet kifogása. A közgyűlési határozat ellen ez okból ad ak be felebbezést.

A vamfizetés mostani rendje sok panaszra ad okot. Ez érdemben kereskedők, iparosok, gyárosok, termelők jártak a polgármesternél és bizonyos esetek nézve orvoslást kértek. A városi tanács foglalkozott ezekkel e heti ülésében, azonban véglegesen még nem döntött, mert nem akar oly precedenseket alkotni, melyek még több félreértést és sérelmet okozhatnának. Véglegesen majd csak erre vonatkozó adatok beszerzése után fog határozni.

A vasuti hid előtti gyümölcsöskert támfala e héten készült el. Most a járdaut alapját egyengetik s nemesokára a betont tömetik föléje, mire azután végre ott is elkészül az aszfaltreteg, hogy végre járhatóvá legyen s a közönség végre felszabadulhat a kocsituton való járástól. Még bizonytalan azonban, hogy a támfalra miféle korlát kerül. A bizottság néhány héttel ezelőtt azt a vasbeton oszlopos kerítést ajánlotta, melyből igen szép mintát mutatott be Zerthofer Mihály műkögyáros. Ez ugyan valamivel drágább mint a vaskerítés, de tartósabb és sokkal szebb. Sőt nemesak szebb, hanem valóságos dísz lenne a városnak. Olyan hatásos benyomást keltene a hidról a városba lépőnk, hogy kevés város nyújt ennél szebbet. Epen ezért nem kellene sajnálni a többletköltséget. Tartósságban és szépségben nyújtja az ellenértéket.

A szegényügy rendezését törvényhozási uton akarja a belügyminiszter elérni. Ehhez most gyűjti az adatokat. Városunk is most készíti el a városi szegények ellátását biztosító alapok és bevételi források kimutatását. Ebből azt látjuk, hogy a városi szegényalap 42000 kor. A város kezelésére bizott alapítványok 150000 korona. Az ebből származó

jövedelem kb. évi 8000 korona. Az ellátandó városi szegények száma ez idő szerint 59. Lakáson kívül tehát mintegy 130—140 korona jut egy-egy városi szegénynek évi ellátására. Ez bizony nem sok, de figyelembe kell venni, hogy ezen kívül még a két főegyesület, a helybeli rendházak és jobbmodu családok ruházattal és élelemmel jórészt ugyanazokat gyámoltják s így alighanem jobb sorsuk van, mint sok nagyvesaládu szegény kisiparosnak és más nehezen küzdő munkásnak. Itt még azok a szegények, akik inkább nélkülöznek, semhogy kérjenek. Ezek az igazi szegények!

Az intézet-utcai lakók panaszszal jelentek meg szerkesztőségünkben s arra kérnek bennünket, hogy a kocsitnak sáros, gödrös, állapotát ajánljuk a hatóság figyelmébe. Azt mondják, ha nem is aszfaltozzák, hat legalább olyan makadamszerű kavicsos réteggel szilárdítsák meg felületét, hogy az egy város-hoz méltó állapotba jusson s a kocsitnak ne kelljen szegyenkeznie az aszfaltjárda mellett. Azt is mondják, hogy ez az utca elég forgalmas arra, hogy jobb karban fentartassék. És még valamit mondtak. A város előjárói és kiváló polgárai próbáljanak egyszer a Széchenyi sétányon helyett az Intézet-utca kocsitján járni, akkor majd ők lesznek az Intézet-utca leglelkesebb pártfogói. Alig távoztak el ezek, jöttek a kert-utcaiak s hason panaszszal éltek. Ezek azt mondják, hogy a Kert-utcaiban van a város villamos telepe és mellette a város közönségének sporttelepe és így egy legalább egyméteres kőjárda itt is annyira szükséges, mint a Kaszárnya vagy Jenőfőherceg-utcaiban avagy a marhavásártéren. Mindkét panasz indokolt. Ajánljuk a polgármester ur sokszor eredményesnek mutakozó notiekönyvébe való bejegyzésre.

A tejminták, melyeket mult héten az itteni és vidéki tejelárusítóktól vettek, már visszaérkeztek a magyaróvári vizsgáló állomástól. Sajnos, a tizenegy mintából ötöt vizezett tejnek konstataáltak. Még sajnosabb, hogy oly nevek is szerepelnek a tejpancsók között, melyeket igazan restelünk kiírni. Egyébként az illetők ellen most megindítják a kihágási eljárást s bevárjuk a meghozandó ítéletet. Ha a rendőrhatalóság még most is csak enyhe ítéletet hoz felettük, akkor ne esodáljuk, ha visszaesésbe kerülnek a lelketlen tejtermelők.

Az evang. missziószövetseg ez évben Pinkafőn tartotta évi közgyűlését. Nemesak hazánkból, de Németországból is sokan jelentek meg. Jelen volt Roth Henrik mezőberényi ifju hittérítő jelölt is, aki most készül Afrikába. Köszegről részt vettek Schneller Aurél egyházmegyei jegyző, Beyer Teofil ev. lelkész, Hammer Gyula és Bácz Kálmán tanítók. Nevezetes, hogy épen Pinkafő vidékről került ki 1857-ben az első evang.likus hittérítő Bohm Sámuel kielédi lelkész.

A városokról. A hivatalos lap esütörtöki száma tette közzé az idei népszámlálás adatait a 10.000 léleknél népesebb városokat és községeket illetőleg. Ezekből az adatokból megtudjuk, hogy Budapestnek 880.371 lakosa van a katonasággal együtt, mely utóbbi 16.636 katonát tesz ki. Budapest után első helyen jön népesség tekintetében Szeged 118.328 lakossal, melyből 3022 katona. A harmadik legnépesebb város Szabadka 94.610 lakossal. Sorban jönnek azután Debrecen 89.729, Pozsony 78.223, Temesvár 72.553, Kecskemét 66.834, Nagyvárad 64.169, Hódmezővásárhely 62.445, Arad 62.166 és Kolozsvár 60.808 lakossal. 50 és 60.000 között levő lakossága már csak két városnak van Ezek: Ujpest 55.187 és Miskolc 51.459 lakossal. Negyvenezren felüli lakossága van: Pécsnek 49.822, Fiuménak 49.806, Győrnek 44.300, Kassának 44.271, Békéscsabának 42.599 és Brassónak 41.056. 30.000-en felüli városok; Nyíregyháza, Székesfehérvár, Kiskunfélegyháza, Makó, Szatmárnémeti, Cegléd, Sopron, Ujvidék, Nagyszében, Szentes, Erzsébetfalva, Szombathely, Zombor és Kispeszt. 20 és 30.000 között levő lakossággal huszonhét város bir. Ezek között vannak: Szolnok, Nagykőrös, Eger, Versec, Nagy-kikinda, Nagybecskerek, Marosvásárhely, Rákospalota, Kaposvár, Komárom, Karcag, Máramarosziget, Pancsova, Pápa. Tíz- és huszezer közötti lakossága már nyolevankét városnak van. Ezek között a nevezetesebbek: Satoraljaiújhegy, Vác, Esztergom, Ungvár, Nyitra, Eperjes, Nagykároly, Veszprém, Torda, Soroksár, Losonc, Hatvan, Kalocsa, Des, Budafok, Igó, Székelyudvarhely, Kisvárd. Szombathely lakossága tulajdonképen csak 29.500, de a katonasággal a 30 ezer felüli városok között a 31-ik. Kőszeg városa természetesen a 10.000 aluliak között szerepel, de reméljük, hogy utójára. 1920-ban a 10.000 felüliek között kell lennünk.

Mikor ad a telekkönyvi hivatal felvilágosítást? Az igazságügyminiszter rendeletet adott ki a telekkönyvi hivatalokban nyerhető értesítés idejének megállapítása tárgyában. E szerint a telekkönyvi hivatal a felek részére kőznapon 10—12 óráig, vasár- és ünnepnapon 9—11 óráig áll nyitva. Olyan napokon, mikor a vidéki jogkereső közönség tömegesebben szokta felkeresni a telekkönyvi hivaltat (heti és országos vásárok napjain) a telekkönyvi hivaltat a felek részére 9—12 óráig kell nyitva tartani. Nagyobb forgalmu helyeken levő telekkönyvi hatóságokra nézve a törvényzék elnöke az egyes személyi és ügyforgalmi viszonyoknak számuavételével azt az időt, amelyben a telekkönyvi hivatal a felek részére nyitva áll, hivatalos órákon belül kőznapokon általában három órai, heti- és országos vásárok napjain pedig négy órai tartamban állapíthatja meg. A telekkönyvi iktató, mint eddig is, változatlanul hétkőznapon 9—1 óráig, vasár- és ünnepnapon 9—11 óráig áll a felek részére nyitva. Ez a rendelet december 1-én lép életbe.

Negyhetesen fiatalabb borjút tilos vágni. A borjussal szemben kétségtelenül bizonyos averzió van a község sorában azóta, hogy már másodikban büntetett mészáros a rendőrség azért mert borjűhmagzatot mért ki borjúhús gyanánt. Most ennek a visszaélésnek elejét veszi egy újabb miniszteri rendelet, amely most érkezett a helyi hatóságokhoz. A miniszter közli, hogy negyhetesen fiatalabb borjűk levágatását, kényszerűvéget kivéve, tiltotta. A miniszter részletes ismertetést ad arról, hogy miképpen ismeri meg a hatóság a negyhetesen fiatalabb borjűt és utasítja a hatóságot, hogy mily eszközökkel tudják az ellenőrzést teljesíteni.

Halelkobozás történt a szerdai hetivásáron. A Szombathelyről idejövő halelárusítótól mintegy öt kiló rohadásnak indult halat koboztatott el a városi állatorvos. Legokosabb lenne az ilyen elárusítót egyszerűs mindenkorra a piacról kitiltani.

A züllés útján. Táncos Lajos községi illetőségű pincér már régen letért a tisztesség útjáról és egymásután követte el az olyan esekelményeket, amelyek a törvény paragrafusaiba ütköznek. A züllött ember ez esztendőben már négyszer állott a bíróság előtt és mindannyiszor lopás miatt. Hétfőn a szombathelyi kir. törvényszék előtt állott. A kir. ügyészség azzal vádolta, hogy ez év október havában Alhón, Hirdbergben és Vashudogkuton több holmit lopott. Táncos beismerte bűnét és a bíróság tekintettel arra, hogy ez esztendőben már négyszer volt büntetve, nyolc hónapi börtönrre ítélte. Az ítélet jogerős.

Az új házadótörvény ismertetése. Az új házadó törvény ismertetése és kezelése céljából a járási székhelyeken a szombathelyi pénzügyigazgatóság előadásokat tartat a jegyzők részére. E hó 20-ikán helyben rendez a pénzügyigazgatóság ilyen előadást, amelyen a községi járás összes jegyzői meg fognak jelenni. Az előadás a szolgabíró helyiségében lesz. Ugyanekkor járási tiszti értekezletet is tart a főszolgabíró.

Sohasem tanulunk eleget! Ezt a benyomást nyerjük önkéntelenül, ha Dr Oetker legújabb receptkönyvét olvassuk. Ajánljuk ezen könyvet olvasóink figyelmébe. Ingyen és bementve küldi meg Dr Oetker A. Baden-Wien. Tessék a cégtől egyet kérni.

A Ceres-díjkiírás határideje meghosszabbítva. Amint a Ceres-művek igazgatóságától értesülünk, a 30.000 koronás Ceres-díjkiírásra vonatkozó pályázatok beküldési határideje, közkívánatra ez év december hó 1-ig lett meghosszabbítva. Jogában áll tehát azon védőknek is, akik már egyszer betérjesztették pályázatukat, még több szalagot a határidő végéig beküldeni, amelynek minden 5 darabjéért egy újabb sorsjegyszámot kapnak.

M. kir. jötekkönyvéll államorsjáték. Pár hét múlva december hó 14-én a m. kir. jötekkönyvéll államsorsjáték szerenéserekből közel 15.000 nyeresemény fog kihuzatni, csaknem egy fél millió korona értékben. E nagyszámú és nagyszögű készpénznyereseményekre bárki játszhatik, ha a jötekkönyv oltárára egy sorsjegyért 4 koronát feláldoz. A főnyeresemény 200.000 korona, vagyis a betétnék 50 ezerszerese s alig van sorsjáték, mely a betétnék ily magas többszörösét tűzné ki főnyereseményül. Érthető tehát, hogy a sorsjegyek roppant kelendőségnek örvendenek s remélhető, hogy az ezen sorsjáték jövedelmében részesülő különböző köz- és gyermek-kórházak, nevelő- és táptintézetek, árva- és szeretetházak, siketnémák s vakok intézetei, népkonyhák, Fehér kereszt s jötekkönyv-nőegyletek, sanatoriumok, poliklinikai és más hasonló jötekkönyv-egyletek ismét jelentékeny mértékben ki fogják terjeszthetni áldásos működésüket a szenvedő emberiség nyomorának enyhítésére.

Lohr Maria (Kronfus), a főváros első és legrégibb csipkésztítő, vegytisztító és műfestő-intézetében, Budapest, VIII., Baros-utca 85. sz. alatt minden e szakba vágó megrendelések a legjobban, gyorsan és jutányosan eszközöltetnek. Vidéki megrendelések a leggondosabban teljesítetnek.

Ifjusági sportirodalom. Alig van tárgy, a mely jobban érdekelné az ifjuságot, fiukat és lányokat egyaránt, mint a sport mindenféle fajta s az eddigi ifjusági irodalom ép ezzel nem sokat toródott. Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes heti gyermeklapja a Jó Pajtás e tekintetben is népszerű újítást csinált: rendszeresen muveli a sport irodalmat, minden számban közöl egy-egy sportcikket a legkiválóbb magyar sportemberek tollából. A Jó Pajtás a Franklins-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér. Elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

Faragó bácsi mozija. Faragó Géza, a kitűnő festőművész belépett Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás szerkesztésébe, mint művészeti főmunkatárs. Ebben a minőségében nemcsak irányítani fogja művészeti tekintetben ezt a kedves és népszerű gyermeklapot, hanem egy új, mulattató kép-sorozatot is kezd benne Faragó bácsi mozija címmel, amelyben a hét eseményeit fogja humoros rajzokban, a gyermeknek fellogasához és lelki világához mértien illusztrálni.

A Kultura 15. száma ismét a szokott művészeti kiállításban és bő tartalommal jelent meg. Tartalma: Lakatos László: Kompromisszumok. Kosztolányi Dezső: Új vers. Lux Terka: Ad acta. Szabó István: Napsütésben. Halmi Bódog: Nyugat felé. Ámon Vilmos: Az idegasszony. Boros Ferenc: Firduszi könyvére. Bánai Károly: Gyermekkori bűnök. Falk Richárd: Ot korona. Györfy Jenő: Péntek. Szilágyi Dezső: Alkony. Berkes Imre: A Mária-énekekből. Gy. Kocsis László: Mara. Lakatos László: Szilágyi Dezső. Kaltenburg Emil K. Krausz Károly. K. M.: Váradi Antal stb.

A „Vasárnapi Ujság” november 19-iki száma a Halászbástya, a Mátyás-templom s több más nagyszabású épület alkotóját, Schülek Frigyes-ut unnepeit, hotvenedik születésnapjának betöltésére alkalmából, Éber László ötkévével s sok szép képpel Másik feltűnést keltő képsorozat Izabella főhercegnő fölvetéle a mezőkovesdi matyó lakodalomról. A többi képek a legutóbbi napok egyéb érdekességeit mutatják be. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 5 korona, a „Világkrónikával” 6 korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4.

Azért telnek meg a nagy fürdők ezernyi ezer magyar beteggel, mert a magyar ember még mindig keveset törődik a gyomorával. A nagy nyugati államokban már rég tisztában vannak azzal, hogy a v. aldi **Ferencz József**-keserű vizet mindig a háznál kell tartani s ha bármily csekély indispozíciót éreznek a gyomrán vagy a belekben, azonnal előveszik ezt a megbecsülhetetlen, szuverén gyógyszerét és reggelenként $\frac{1}{2}$ borospoháryit megisznak. A „Ferencz József”-vizet gyomor és a belek működését csakhamar helyreállítja. Magyarországon is sokkal kevesebb gyomorbajos ember volna és a nagy fürdők is kevésbé hangzanának a magyar szótól, ha itt is követnék a műveln nyugot példáját.

Vidéki hírek.

A szombathelyi fogimnázium igazgatóját, a vármegyeszerte népszerű Kárpáti Kelemen székesfehérvári fogigazgatóvá nevezte ki a király. A szombathelyi fogimnázium igazgatói szeke Stein-r Miklós prem. r. kanonokkal fog betöltetni.

Uj év egyházközségi felügyelője. A vaslobrai ág. év. egyházközség gyülekezeti felügyelőjévé Kirnbauer Lajos gyanafalvai állomásfőnököt választotta meg. Az ünnepélyes beiktatást, mely december 8-án lesz, Ziermann Lajos pinkafői esperes fogja végezni.

Visszautasított államsegély. A rohonei földművesgazdák legelőjavítás céljaira államsegélyt kértek a földmívelésügyi minisztertől. A miniszter 1000 kor. államsegélyt ki is utalt erre a célra, de ezzel a rohonei urbéres gazdák nem voltak megelégedve. Az elégedetlenek Winkler Odón molnár elnöklésével ülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy az államsegélyt nem fogadják el, mert az olyan csekély, hogy mit sem tudnak vele csinálni. Egyben elhatározták azt is, hogy erről értesítik a vármegye útján a földmívelésügyi minisztert is.

Szombathelyi városa megszaporította tisztikarát. E hó 9-iki tisztújító közgyűlésén egy újonnan rendszerezett I. és II. oszt. számtiszt és egy másodmérnöki állást töltöttek be. Előbbi állásokra László József és Horváth Lajos, a mérnöki állásra pedig Klosszky Ernő gépészmérnök volt zalaegerszegi városi mérnök lettek megválasztva.

A szentgotthárdi keményseprő kerület kettéválasztását határozták el a községek, de a törvényhatóság ehhez hozzá nem járult és felelbezés folytán a miniszter sem.

Letér közszegben két cigányfamilia telepedett le a napokban azzal az ürügygyel, hogy az ottani köfőjtőben, mint bányászok állnak munkába. A cigányok telepedése óta valóságos rabló-világ alakult ki a vidéken. Alig mulik el nap rablás, betörés és lopás nélkül. Most a borostyánkői esendőség előterjesztést tett a községi főszolgabírónak, hogy a közveszélyes cigányfamiliaat tiltsa ki a járás területéről.

Vármegyei közgyűlés lesz e hó 28-án. 130 ügydarab lesz napirenden. Ezek között első helyen áll egy szolgabírói állás betöltése és öt közigazgatási bizottsági tag választása. Valószínűleg Takács Elemér dr. aljegyző lesz az új szolgabíró. Ugy hírlik, hogy az alsópáni évnegyedes jelentés kapcsán a vármegyei iskola-állapotokról lesz felszólalás. Elénkebb vitát még a szombathelyi nagy szálló építése fog előidézni, melyet a város tekintélyes polgárai megfelenbezték, mert a Széli Kálmán utcai területet a felajánlott rénmagas ár dacára e célra átengedni nem akarnak.

Szombathely város 1912 évi költségvetése végre elkészült. 980.045 kor. a szükséglet és 581.588 kor. a fedezet. A javaslat szerint csakis 1%-kal több pótdóra lesz szükség mint eddig (Könnny nekik, mikor oly óriási az adóalap. Szerk.)

Megyebizottsági tagok választása f. évi december 28-ára tuzetett ki, mely napon az összes megüresedett helyekre történik a választás.

A soproni szintársulatról rossz hírek keringenek. A soproni község oly közönnyel viseltetik Nádasy szintársulata iránt, hogy óriási decifitbe jutott. Alitólág azért nem pártolják, mert kártérítési pert indított a város ellen. Az országos színészeti felügyelő, gróf Festetics Andor személyesen jött el Sopronba a helyzet tisztázására s az ő közbenjárásával emlélik, hogy a szintársulat jelenlegi súlyos válságából felszabadul. A központ azt tervezi, hogy a szinikerületet más társulatnak adják ki.

Heti krónika.

Kossuth Ferenc 70 éves lett. Ez alkalommal pártja lelkes ünneplésben részesítette.

A képviselőházban nagy békeségben és esekély részvétellel tárgyalják a költségvetést, közben-közben pedig a véderőtörvény javaslatot is. A költségvetésnél igen érdekes beszédet mondott a pénzügyminiszter s nagyon kedvező viszonyokat helyezett kilátásba, ha az új adótörvények életbeléptetése a pénzügyi helyzetet konszolidálni fogják. A véderő javaslatnál a honvédelmi miniszter a közös hadserőnek az országára nézve előnyös voltát fejtegette nagy feltűnést keltő és erős érvekben gazdag beszéddel, melyben a monarchia két államának békés együttműködését a szükségességét bizonygatta, mert szerinte csak így képesek a mai viszonyok mellett érdekeiket teljes erővel megvédeni.

Véres dráma játszódott le e hó 16-án Bécsben. Matkovits Richárd dr. nevű házi tanító, mert mikor tanítványainak nővérét megkérte, elutasító választ kapott, kétségbeesésében lelőtte a leányt Holzknecht Mariát, egy miniszteri osztályfőnöknek a leányát, majd egyik tanítványát Holzknecht Györgyöt, másik tanítványát Holzknecht Róbertet pedig súlyosan megsebesítette. Azután önmagát lötte agyul.

Az állami tisztviselők drágasági pótléka. A pénzügyminiszternek a parlamentben tegnapelőtt tett nyilatkozata szerint a kormány ugy a drágasági, mint a családi pótlékot engedélyezni fogja az állami tisztviselők részére. — Batthyány Tivadar gróf intervenciójára a drágasági és családi pótlék nemcsak a tisztviselőkre, hanem az állam összes alkalmazottaira, napidíjasokra, szolgákra és segédszolgákra is ki fog terjedni. A tisztviselők közé a tanítók is beleértendők.

A köztársasági eszme Magyarországon ismeretes, hogy Nagy György, volt orsz. képviselő Magyarországon köztársasági pártot alapított és Magyar Köztársaság címen folyóiratot is indított. A folyóirat irodalmi körökben nagy érdeklődést keltett és egyre nagyobb mérvben terjed. Megjelenik minden hó 14-én, hogy ezzel a dátummal is emlékeztessen 1849. április 14-ére. A Magyar Köztársaság ellen az ügyészség máris vádat emelt. A folyóiratban Nagy György 1849. e. cikkében foglalkozik a királyi ügyészséggel, a mely ellene vádat emelt a köztársasági eszmenek hirdetéséért. Cikkeket irtak meg a folyóiratban: dr. Gonda József, dr. Kalmár Antal, a neves közjogi író, dr. Fero nezy Illés a valóságos belső titkos tanácsosok esküjéről, dr. Lynch Artur, Szeles Adorján, aki a budapesti Hentzi szobrot felrobbantotta, dr. Fehér Marlon és dr. Szánthó György. A folyóirat Hódmezővásárhelyen jelenik Nagy György szerkesztésében.

Az osztrak képviselőházban nehéz helyzete lett az új miniszterelnöknek. Mert az argentiniai hűbavitelre nézve azt jelentette ki, hogy Magyarország hozzájárulása nélkül lehetetlen a további bavitelt elérni, hazaárulónak, magyar lakáinak nevezték s a német pártok annyira felzudultak ellene, hogy aligha lesz képes a parlament békés munkáját biztosítani.

A papai rablogyilkost, ki ez év elején Pápan Geist Mórné zálogháztulajdonosnót és a nála látogatában volt fiút agyonlőtte, hogy az ott talált ékszereket elrabolhassa, halálra ítélte a voszprmi törvényszék. Makkos Vendelnek hívják a gonoszt-évt, ki oly közönnyesen fogadta a halálos ítéletet, hogy mikor megkérdezték, nem e kíván felelbezeni, egykedvűen azt felelte: Nem bánom!

Az olasz-török háború mindjobban komplikálódik. Mivel az olaszokat Tripoliszban a török és arab katonaság és felkelők többszörösen megverték és helyzetük ott nagyon kétes lett, az olasz hajóhad az aegai tengerre vonult és Törökországot más oldalról támadni készült. E miatt a nagyhatalmak óvást emeltek és azóta a tengeri támadástól előlított s újra Tripolisz ellen kénytelen harcolni, mi célból újabb 100.000 főnyi hadsereget szállítanak a háború színhelyére.

Földrengés volt pénteken este 10 és 11 óra között, melyet öt országban észleltek, u. m. Németország, Franciaországban, Svájecban és Ausztriában, Németországban Stuttgart és München körül nagy pusztításokat idézett elő. A földrengést a bécsi és ungvári obszervatóriumok jelzőkészüléke is jelezte.

Allamsegély iparfejlesztési célokra. A kereskedelmi miniszter tereája a jövő évi költségvetésének indokolásában kimutatást közöl az iparfejlesztési akció keretében nyújtott állami segélyekről és állami kedvezményekről. A kimutatás az 1910 szeptember 1-től 1911 június 1-ig terjedő időszakra mutatkozik. Ezen idő alatt új gyarak létesítésének biztosítására 1.205.000 korona segélyt engedélyezett, mely összeg négy gyár és pedig ólom kohó, egy speciális üveggyár, egy fagombgyár és egy len és kender szövő- és kikészítőgyár között oszlik meg. Ezekbe a gyarakba 3.550.000 korona álló tőke és 2.650.000 forgó tőke fektetendő be.

A földadókataszter kiigazítása az 1909 évi V. t.-e. értelmében a földadó kataszter kiigazítási munkálatai négy évre vannak tervezve. Ezekre a munkálatokra a pénzügyminiszter a jövő évi költségvetésben 5.700.000 koronát irányított elő, vagyis 2.100.000 koronával többet, mint a folyó évben. A nagyobb előirányzat arra enged következtetni, hogy a munkálatok az eddiginél gyorsabb tempóban fognak előrehaladni. A tétel indokolásában a pénzügyminiszter megjegyzi, hogy Horvát-Szlavonország területére 12 kataszteri biztost nevezett ki, ugy, hogy a most működő kataszteri biztosok száma 200. Az új földadó sorozati munkálatok irodai feldolgozása 2.100.000 koronát fog igényelni.

A vasuti tarifák felemelése. A pénzügyminiszter a képviselőházban tudvalevőleg bejelentette, hogy a jövő év elején a vasuti tarifákat felemeli. Az emelkedés a személytarifáknál mintegy 15% lesz, az árutarifáknál pedig 5, illetve 7%. Az új tarifák, mint a Magyar Kereskedők Lapja jelenti, ugy képezzük, hogy az egységértelt a kilométer távolsággal szorozzuk, ehhez hozzáadjuk a kezelési illetéket és az így nyert eredményt 7, illetve 5%-kal felemeljük, aszerint amint gyorsárúkról vagy teherárúkról van szó. A 0,5 en aluli törtek elhagyatnak, míg a 0,5 és ezen feüli törtek egész fillerek kerítettnek ki. Így például egy 100 kilométeres távolságra, melyből 100 kilométer 210 kilométerre szállítandó az új tarifa kiszámítása a következő: 1—100 kg.-ig 80 fill. 101—200 kg.-

ig 70 fill. 201—400 klg.-ig 3 fill. Kezelési illeték 12 fill. Összesen 165 fillér. 5%-os emelés 8.25 fill. Új tétel 173 fill. Eddigi tétel volt 165 fill. Emelés 8 fillér. Az emelkedés mérvére nézve álljon itt néhány példa: 100 kilogramm közönséges gyorsarúval az emelkedés Budapesttől Bruckig 46 fillér, Bosznabrodig 71 fillér. Ruttkaig 61 fillér és Predealig 124 fillér. 1. osztálybeli teherárúknál ez az emelkedés 18, 27, 23, illetve 47 fillér. Látható, hogy egyes árakra nézve az emelkedés elég jelentékeny lesz.

A sörarak emelése. A sörgyártás összes termelési tényezőinek nagymérmű drágulása, különösen az összes nyeresztermények, ezek között eddig a komló és az árpa áremelkedése, valamint a munkabérvizonyok rendezésével járó súlyos terhek a fővárosi sörözőket arra az elhatározásra bírta, hogy sörgyártmányok árát november 15-ével általánosan felemelték és pedig a hordósör árát, hektoliterenként 2 kor 40 fillérrel, a palaeksör árát palaekönként két fillérrel. A fővárosi sörgyárak példáját követték a vidéki és horvátországi sörözők is, melyek a sör árát november 15-től való érvénnyel ugyancsak 2 korona 40 fillérrel, illetve 2 fillérre emelték fel.

Nem súlyos hadihajók. Newyork kikötőjében érdekes kísérletet végeztek a napokban a „North Carolina” nevű hadihajóról. Egy nagyon egyszerű és praktikus metódus kipróbálásáról van szó, mely megakadályozná, hogy léket kapott hajó elsüllyedjen. A módszer abból áll, hogy a hajótestbe töltendő vizet süritett levegő kiszorítja; ez tehát módot ad arra, hogy a léket belülről kijavítsák. Ez a szisztema nagyon könnyen megvalósítható, nem kell hozzá más, mint mint egy készülék, mely süritött levegőt állít elő. A költségek egy nagyobb hadihajó számára sem többek 2000 koronánál. Ez igazán jelentéktelen összeg, még a legkisebb biztosítási díjhoz képest is, melyet egy millió értékű hajóért fizetni kell.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen jó férjem s a legjobb apa,

Bauer József úr

elhunyta alkalmából a temetésen való megjelenésükkel avagy koszorú- és esokoradományozásokkal fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ez uton hálás köszönetet mond

Köszeg, 1911. november hó.

A gyászoló család.

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közvényvel, csuszal és meghúléseknek.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K-140 és K-2—és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerlára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5. neu.

Kitűnő minőségű hegyi borokat megvételre ajánl egy magánfogyasztóknak, mint koreszmáros, vendéglős s borkereskedőknek kiesinyben és nagyban **Gyebnár Antal** okl. szőlész, **Nagylócz**, (Nógrád megye). Erdeklődőknek díjmentes felvilágosítás. Ugyancsak nagymennyiségű 1 éves gyökerező hazai és amerikai szőlővessző is kerül eladásra.

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a Réthy-^{féle} cukorkánál!

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-félet** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a **RÉTHY** név. 1 db ára 6 fillér.

Még csak néhány napig. Huzás már 1911. évi december 14-én.

Ezen XXIX-ik magyar királyi

jótekonycélú államsorsjáték főnyereménye 200.000 korona készpénzben.

Az összes nyeremények összege 475.000 korona készpénzben.

Egy sorsjegy ára négy korona

Sorsjegyek kaphatók a magy. kir. lottójüvedéki igazgatóságnál Budapesten (Vampalota); valamennyi posta-, adó-, vám- és só hivatalnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohanytözszédben és válto-üzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld.

A magy. kir. Lottójüvedéki igazgatóság.

Bányafa

Jegylene-, luc- vagy erdei fenyő, középvastagság 15—24 cm, hosszúsága 8 m-ig, továbbá

Gyertyánfa

1 méter hosszú, vastagsága 25 cm-től fölfelé, nagyobb mennyiségben megvételre kerestetik.

Ajánlatok waggononkint a rakodóállomástól:

Holzgroßhandlung S. M. Rübner

Wien, II 2., Kaiser Josefstraße intézendők.

Levelezés német nyelven kéretik.

Csak a minőség

révén lett világhírű a valódi

PALMA kaucsuk-cipősarok

A higienikus Palmakaucsuk **ÁGYBETÉT** minősége elsöranqu.

CERES-DÍJ-KIÍRÁS

K 30.000.—

Közkívánatra a végső határnap a pályázatok beküldésére vonatkozólag december hó 1-éig

meghosszabbított!

Természetesen jogában áll mindazon igaztisztelet vonóknak, aki már egyszer pályázatát betérjesztette, a meghosszabbított határidőig újabb szalagokat beküldeni, amelynek minden 5 darabjért egy újabb sorsjegyszámot kap.

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Köszegen.